Comprix
de kracht achter primair onderwijs

PROTOCOL CORONA

STICHTING COMPRIX

per 1 december 2020

Versie 1.0	23 maart 2020
Versie 2.0	4 mei 2020
Versie 3.0	29 mei 2020
Versie 4.0	12 augustus 2020
Versie 4.1	25 augustus 2020
Versie 4.2	8 september 2020
Versie 4.3	23 september 2020
Versie 5.0	5 oktober 2020
Versie 5.1	22 oktober 2020
Versie 5.2	1 december 2020

Comprix
de kracht achter primair onderwijs

INEIDING:

Het Kabinet besloot eind mei 2020 dat de basisscholen met ingang van 8 juni weer volledig open gingen. Op basis van dat besluit is er door het bestuur van Comprix een protocol opgesteld. De basisregels opgenomen in # 2 zijn en blijven onverminderd van kracht. De actuele aanbevelingen van de PO-Raad zijn in dit protocol opgenomen. We erkennen dat maatregelen niet altijd logisch verband met elkaar houden. Maar, zo zeggen we dan vaak: *Een stippellijn houdt meer tegen dan geen lijn.*

Daar waar het mogelijk is, hebben we zaken aangepast aan de huidige situatie. Als het kan, willen we de directeuren wat meer speelruimte geven.

Bij dit protocol zijn verwijzingen naar het RIVM opgenomen.

Protocol 5 bevat veel wijzigingen. Het arceren is onbegonnen werk. Ik verzoek jullie het protocol goed te bestuderen. Vanwege de tijdsdruk heeft het niet de voorzitters van de werkgroepen gepasseerd. Ik nodig jullie uit vragen te stellen, aanvullingen te geven en mogelijke onduidelijkheden of tegenstellingen naar mij te mailen. We kunnen dan maandag het protocol definitief vaststellen.

Protocol 5.2 is opgesteld naar aanleiding van de aanscherping van de Coronamaatregelen; aangekondigd door premier Rutte op 17 november 2020. De PO-Raad heeft daarop een nieuw protocol Basisonderwijs gepubliceerd (19 november 2020. Het Comprix corona protocol 5.2 is weer gebaseerd op dit protocol.

Basisgedachte bij dit protocol is om het gewone onderwijs zo veel mogelijk door te laten gaan en zeer terughoudend te zijn met de zaken daar omheen. In een update van het protocol van 18 november jl. zeggen we daarover het volgende: *Het is momenteel niet de tijd van de grote ontwikkelingspunten. Behoud het goede! En vergader minimaal.*

Wat is er in versie 5.2 veranderd?

Er zijn de volgende veranderingen:

- #4 en #5 aanpassing tekst mondkapjes
- #13 aanpassing tekst aanwezigheid ouders op school
- #18 en #19 Sinterklaas- en Kerstactiviteiten + verwijzing naar nieuwe bijlage 7
- #20 activiteiten buiten school
- #23 aangepaste tekst over externen
- #25b aanpassing buurtsportcoaches
- #25j aanpassing externe deskundigen
- #26b cultuuraanbieders
- #34 leerlingen groep 8 en VO
- #39 t/m #47 Hoofdstuk "Wanneer blijven leerlingen thuis / testen" is herschreven op basis PO-Raad
- #48 t/m #57 Hoofdstuk "Wanneer blijven medewerkers thuis / testen" is herschreven op basis PO-Raad

Bij de uitvoering van dit protocol wordt de **medezeggenschapsraad** betrokken op basis van de WMS, waarbij de termijnen voor overleg in redelijkheid worden ingevuld, zodanig dat snel besluiten kunnen worden genomen. We adviseren de scholen ook dit protocol weer voor te leggen aan de medezeggenschapsraad van de school.

Comprix
de kracht achter primair onderwijs

PROTOCOL COMPRIX per 1 december 2020

I. UITGANGSPUNT:

1. De inzet van al deze punten is maximale bescherming voor leerlingen en leerkrachten en eenheid **van beleid**. Uitgangspunt is dat alle leerlingen weer volledig naar school gaan.

II. HYGIENE:

2. Leerlingen wordt geleerd verstandig om te gaan met **hygiëne en afstand**; onderstaande maatregelen zijn onverkort van toepassing:

- *Iedereen wast zijn/haar handen meerdere keren per dag en goed, ten minste 20 sec.*
- *Er worden geen handen geschud.*
- *Hoesten/niezen in de elleboog.*
- *Niet aan je gezicht zitten.*
- *Houd afstand overeenkomstig de afspraken zoals ze in dit protocol staan.*

Daarnaast wordt de RIVM-richtlijn strak gehanteerd:

- *Tussen leerlingen hoeft geen 1,5 meter afstand bewaard te worden.*
- *Tussen personeelsleden en leerlingen hoeft de onderlinge afstand van 1,5 meter niet (strikt) te worden nageleefd.*
- *Tussen personeelsleden onderling moet 1,5 meter afstand bewaard worden.*
- *Tussen volwassenen onderling moet 1,5 meter afstand bewaard worden.*
- *Vanuit veiligheidsoverwegingen is het niet nodig dat personeelsleden persoonlijke beschermingsmiddelen dragen.*
- *Het strikt toepassen van een gezondheidscheck wanneer ouders/verzorgers en andere volwassenen de school binnentreden **(zie: bijlage 1)**.*
- *Scholen melden zich via het bestuur bij de GGD wanneer er sprake is van een of meer bevestigde besmettingen met COVID-19 als zij daarover nog niet door de GGD zijn benaderd.*
- *Na schooltijd gaan alle leerlingen direct naar huis of de BSO.*
- *Na lestijd (en evaluatie en voorbereiding) gaan personeelsleden naar huis.*

➔ Zie ook: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/ouders-scholieren-en-studenten-kinderopvang-en-onderwijs/basisonderwijs-en-speciaal-onderwijs

3. Scholen dragen er zorg voor dat **de algemene hygiënevoorschriften van het RIVM** zoveel mogelijk worden nageleefd.

➔ zie ook: https://www.rivm.nl/hygienerichtlijnen/basisscholen

Dit betekent onder andere:

- *Handenwassen met water en zeep: begin schooluren, voor de pauze, na de pauze, na toiletgang. Handdesinfectie voor kinderen is alleen effectief bij juist gebruik, dus onder toezicht. Wanneer het op enige manier mogelijk is de kinderen te laten handenwassen heeft dit de sterke voorkeur en beleid zou daar op moeten zijn gericht. Er speelt een gezondheidsrisico door aanwezigheid van desinfecterende producten. Is regelmatig handen wassen niet mogelijk, dan zou handdesinfectie alleen onder toezicht en in de bovenbouw moeten plaatsvinden.*
- *Gebruik van papieren handdoekjes.*
- *Oppervlakten reinigen met water en zeep (en bij voorkeur niet met desinfecterende middelen).*

Specifiek zijn de volgende maatregelen van kracht:

- *Scholen dragen er zorg voor dat de algemene hygiënevoorschriften van het RIVM zo veel mogelijk worden nageleefd.*
- *Personeelsleden dragen géén persoonlijke beschermingsmiddelen. Indien een individueel personeelslid toch behoefte heeft aan persoonlijke beschermingsmiddelen, kan daarover overlegd worden.*

4. Voor personeelsleden in het regulier basisonderwijs is het niet verplicht om persoonlijke **beschermings-middelen** zoals een mondneusmasker in de klas te dragen. Comprix stelt het niet verplicht dat leerkrachten buiten het leslokaal (waarbij de 1,5m afstand niet gegarandeerd kan worden) een mondkapje dragen.

5. De verplichting een mond- en neusmasker te dragen geldt wel voor externen (andere volwassenen) die (met toestemming van de directeur) op school aanwezig zijn. Het staat elk personeelslid vrij een mond- en neusmasker te dragen buiten de klas. Het is van het grootste belang hier te benadrukken dat het uitdragen en toepassen van de 1,5m afstandsregel en de overige hygiënemaatregelen prioriteit hebben. Op de momenten dat externen zich niet langer door de school verplaatsen, mag het mondkapje (na toestemming van de directeur) af.

6. De kinderen spelen ook buiten en zitten met hun handen overal aan. Het schoonmaken van al die **speeltoestellen** is geen haalbare optie. Daarom ook in deze gevallen; goed handen wassen als je na het spelen weer naar binnen gaat.

7. Leermiddelen, speelgoed, speelmaterialen, devices en werkplekken dienen bij gebruik door meerdere leerlingen met regelmaat schoon gemaakt te worden met water en zeep. Ook materialen die door meerdere personeelsleden worden gebruikt, worden met regelmaat schoon gemaakt met water en zeep. Voor elektronica: gebruik oppervlaktesprays voor elektronica

8. Een of meerdere personeelsleden zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van deze hygiënemaatregelen.

9. Door Comprix tot nu toe geregeld?
    - Bij elke hoofdingang staat een **hygiënezuil**; inclusief foamdispensers. Desgewenst staan er bij tweede ingangen ook van dergelijke zuilen.
    - Met de **schoonmaakbedrijven** zijn basisafspraken gemaakt over het extra schoonmaken van kritische punten. Dagelijks intensieve schoonmaak door schoonmaakprofessionals. De nadruk ligt op contactpunten en de toiletbediening. Prullenbakken worden dagelijks geleegd.
    - Elke school heeft een basiskit met desinfecterende middelen. Als medewerkers van school zelf nog aanvullende middelen kopen, kunnen ze de rekening naar Comprix sturen op de volgende wijze:
        - Graag facturen/bonnen eerst voorschieten van de schoolbankrekening.
        - De facturen verzamelen en in één keer terugvragen via facturen@comprix.nl .
        - Moet de factuur worden terugbetaald aan een leerkracht of ouder graag naam, woonplaats en bankrekeningnummer vermelden in de mail of op de factuur/bon.
    - Elke school heeft meerdere **tafelschermpjes** ontvangen. Deze dienen met name ***aerosols*** niet over te brengen.

10. Het is niet haalbaar en niet wenselijk dat er tussendoor schoonmaakploegen (externen die op plaatsen komen!) de school inkomen om schoon te maken. Om het geleverde startpakket aan schoonmaakproducten aan te vullen kunnen scholen de desinfecterende *handgel* en *spray* zelf bestellen. Hiertoe kan telefonisch contact worden opgenomen met Schoonmaakgroothandel Jaap Breman (058 - 257 22 44). Contactpersonenzijn Teunis de Boer en Jacob de Vries. Deze nabestellingen gelden dus alleen voor de handgel en spray!

11. De ventilatie (luchtverversing) dient in elke verblijfsruimte te voldoen aan de eisen in het Bouwbesluit en aanvullende richtlijnen en te passen bij de gebruiksfunctie en bezettingsgraad van de ruimte.
Lucht lokalen en andere ruimtes meerdere keren per dag door ramen en deuren 10-15 minuten per keer tegenover elkaar open te zetten (als er geen personen in de ruimte aanwezig zijn)

Als recirculatie toegepast wordt, draag er dan zorg voor dat bij gemeenschappelijke ruimtes ook voldoende verse buitenlucht wordt toegevoegd. Recirculeren (zonder voldoende luchtverversing) is geen vervanging voor ventileren. Vermijd verder het ontstaan van luchtstromen door mobiele (zwenk) ventilatoren en airco's in gemeenschappelijke ruimtes. Indien er geen andere mogelijkheid is tot verkoeling, zorg er dan voor dat er geen luchtstroom van persoon naar persoon gaat.

Voor een volledig overzicht van richtlijnen rondom ventilatie wordt verwezen naar
➔ https://www.lesopafstand.nl/lesopafstand/richtlijnen/ventilatie/
en algemene richtlijnen van het RIVM (lci.rivm.nl/ventilatie-en-covid-19).
➔ https://lci.rivm.nl/ventilatie-en-covid-19

Marten Busstra heeft de ventilatiesystemen in kaart gebracht / in kaart laten brengen én er is er op 19 augustus een memo gestuurd naar de scholen met als titel *"Ventilatie in de schoolgebouwen van Stichting Comprix"*.
De memo *"Ventilatie in de schoolgebouwen van Stichting Comprix"* van (19-08-20) en de inventarisatielijst van ventilatiesystemen bij de scholen van Comprix zijn in dit protocol ondergebracht als **bijlage 3.**

Wij verwijzen naar bijlage 3.

III. OUDERS (niet) op SCHOOL

12. Van scholen wordt gevraagd zoveel als mogelijk een bijdrage te leveren aan het kunnen toepassen van de **afstandsregels tussen volwassenen**.

13. Gezien de huidige ontwikkelingen wordt van scholen gevraagd zeer kritisch af te wegen in hoeverre de aanwezigheid van **ouder(s)/ verzorger(s),** vrijwilligers en/of (externe) professionals strikt noodzakelijk is. Indien de school besluit ouders toe te laten dan zal zij de gezondheidscheck moeten hanteren en de algemeen geldende afstand- en hygiënemaatregelen toepassen. Met het strikt toepassen van deze gezondheidscheck (zie: bijlage 1) is aanwezigheid in de school van ouder(s)/verzorger(s) uitsluitend toegestaan op afspraak.

14. **Oudergesprekken**: Indien in uitzonderlijke situaties wordt besloten een gesprek binnen de school te voeren dan geldt: Oudergesprekken op de schoollocatie kunnen enkel plaatsvinden met het strikt toepassen van de gezondheidscheck (zie: bijlage 1) en de 1,5 meter afstand tussen volwassenen en bij voorkeur het gebruik van tussenschermen.

15. Ouder(s)/verzorger(s) begeven zich bij voorkeur niet op het **schoolplein**, tenzij het benutten van het schoolplein noodzakelijk is voor:
    - de lokale omstandigheden t.b.v. het waarborgen van de 1,5m afstand tussen volwassenen;
    - het bewaken van de verkeersveiligheid;
    - het bieden van looproutes om de school(omgeving) met inachtneming van de 1,5 m afstand te verlaten;
    - maatwerk op basis van leeftijdscohorten; denk hierbij aan het toegang verlenen tot het schoolplein voor ouders/verzorgers van de jongste leerlingen van de school;
    - het toepassen van de algemeen geldende richtlijnen (afstands- en hygiënecriteria).

16. **Ouderavonden en overige ouderbijeenkomsten:** Scholen worden nadrukkelijk opgeroepen bij voorkeur ouderavonden en overige ouderbijeenkomsten digitaal te organiseren. Mocht de school toch een bijeenkomst voor ouders op de schoollocatie organiseren dan gelden de regels voor bijeenkomsten in binnenruimtes: maximaal 30 personen, met inachtneming van 1,5 meter afstand, gezondheidscheck en hygiënemaatregelen.

IV. FESTIVITEITEN

17. Bij groepsactiviteiten in de school zoals bijv. vieringen en musicals en het Sinterklaasfeest mogen alleen leerlingen en personeelsleden aanwezig zijn. Hierbij dienen de personeelsleden onderling wel de 1,5 meter afstand te handhaven.

18. Ten aanzien van de **Sintactiviteiten** wordt het protocol van de GGD gevolgd met dat verschil dat op de scholen van Comprix onder de afstands- en veiligheidscriteria Sint **of** Piet (en dus niet allebei) welkom is. Algemene lijn is dat Sinterklaas niet binnen wordt gehaald maar dat alleen Sint of Piet met een interne medewerker al in school is, dat er geen massale aubade is en dat Sint zelf van klas naar klas gaat. Er worden geen handen geschud (al was het alleen maar om de kwetsbare leeftijd van de Sint zelf).
Het protocol van de GGD is opgenomen als **bijlage 7** bij dit protocol.

19. Ten aanzien van de **kerstactiviteiten** wordt ook overeenkomstig en in de geest van het protocol van de GGD gevolgd. Het protocol van de GGD is opgenomen als **bijlage 7** bij dit protocol.

20. Om reisbewegingen te beperken, raadt de overheid groepsactiviteiten buiten de school zoals bijv. schoolreisjes, excursies en schoolkampen af. Wij gaan hierin mee en vragen de scholen zeer dringend dergelijke groepsactiviteiten voorlopig niet te organiseren. Indien de school toch en beargumenteerd besluit een activiteit te organiseren op een andere locatie dan de school, dan gebeurt dat na overleg met het bestuur. Daarbij worden de Coronaregels opgevolgd van de locatie waar de reis/excursie naar toe gaat. Afspraken over het vervoer van leerlingen worden in dit protocol derhalve niet specifiek opgenomen. Voor informatie verwijzen wij naar protocol 5.0

V. LOGISTIEK

21. Ten aanzien van **lokalen**. Tussen personeelsleden en leerling hoeft de onderlinge afstand van 1,5 meter niet strikt te worden nageleefd. Met de indeling van het lokaal kun je (bij voorkeur) wel rekening houden met de mogelijkheid tot afstand creëren tussen kinderen en leerkracht. Kinderen kunnen in groepjes bijeen zitten. In de personeelskamer wordt een afstand tot elkaar van 1,5 meter in acht genomen.
De klas of groep leerlingen waaraan wordt lesgegeven, blijft bij voorkeur *zo veel als mogelijk en haalbaar is* gehandhaafd in de pauze.

22. Het in- en uitgaan van school en het halen en brengen van leerlingen vraagt **logistieke voorbereiding en afstemming**. De scholen zijn autonoom in het organiseren van deze logistieke operatie en het uitvoeren daarvan. Voorwaarde is veiligheid voorop. In eerdere protocollen adviseerden we:
    - *Overweeg het organiseren van verschillende begin- en eindtijden en daarmee van verschillende breng- en ophaaltijden;*
    - *Ouders komen alleen op uitnodiging van de schooldirectie in school (zie: #10 t/m #13);*
    - *Ouders komen niet op het schoolplein tenzij dit niet anders kan (zie: #19). Wachtende ouders (van kleuters) mogen op het plein verspreid en op minimaal de voorgeschreven afstand van 1,5 meter afstand wachten; de juf opent de deur en de kinderen gaan naar binnen zonder ouders. Andere ouders nemen afscheid bij het hek;*
    - *Creëer looproutes indien mogelijk met eenrichtingverkeer;*
    - *Leerlingen hangen eigen jas aan achterkant stoel en/of maken gebruik van kapstokken van meerdere lokalen. Tip: je kunt hier de (anti) luizenzak ook voor gebruiken;*
    - *Kinderen worden maximaal door 1 ouder opgehaald.*
    - *Na schooltijd gaan de kinderen direct naar huis of naar de BSO.*
    - *Na lestijd (en na evaluatie en voorbereiding) gaan leerkrachte naar huis.*

Nu de besmettingsaantallen oplopen (zeker ook in Friesland), adviseren we de scholen deze handelswijzen te continueren. De scholen kunnen een eigen bruikbare variant op #21 hanteren.

VI. EXTERNEN:

23. Gezien de huidige ontwikkelingen wordt van scholen gevraagd zeer kritisch af te wegen in hoeverre de aanwezigheid van ouder(s)/ verzorger(s), vrijwilligers en/**of (externe) professionals** strikt noodzakelijk is. Indien de school besluit externen toe te laten dan zal zij de gezondheidscheck moeten hanteren en de algemeen geldende afstand- en hygiënemaatregelen toepassen. Ten aanzien van de mondkapjes verwijs ik naar #5.

24. Zoals beschreven is het uitgangspunt dat het gewone onderwijs kan doorgaan. En dat lukt niet als meerdere personen uit een team ziek worden en/of in quarantaine moeten. Dat betekent dus:

    a. *neem de afstand- en hygiëneregels naar volwassenen goed in acht;*
    b. *probeer te voorkomen dat je buiten je gezinskring een nauw contact wordt (hoe lastig dat ook is) van anderen (waaronder je collega's);*
    c. *richt je vooral op de primaire taken van het onderwijs;*
    d. *vermijd vergaderingen (buiten school) en bijeenkomsten;*
    e. *vermijd groepen;*
    f. *blijf zoveel als mogelijk in je eigen bubbel(s):*
    g. *probeer te voorkomen dat je een 'nauw contact' wordt.*

    Vanuit deze gedachte heeft het bestuur van Comprix vandaag een aantal regels vastgesteld.

25. **welkom op de scholen?**

    a. Omdat we vinden dat het onderwijs zo veel als mogelijk (en zeker het primaire proces) is door moet gaan is het reguliere team (inclusief de vaste vakleerkracht gymnastiek en schoonmaakster) op school aanwezig.
    b. De lessen die door de **buurtsportcoaches** op meerdere scholen worden gegeven kunnen volgens een nieuwe systematiek doorgaan. De buurtsportcoaches van Weststellingwerf en Opsterland mogen in een periode van 3-4 weken (afgestemd met vakantie) per week in maximaal twee scholenbubbels lesgeven. Sport Friesland coördineert wie wanneer aan de beurt is. In Ooststellingwerf wordt naar een vergelijkbare situatie gezocht.
    c. **Studenten en stagiaires** van PABO, opleiding onderwijsassistent en andere opleidingen die gericht zijn op ons basisonderwijs zijn *vooralsnog* welkom op scholen nadrukkelijk onder de voorwaarde dat zij de directeur toezeggen ook in hun vrije tijd de afstand- en hygiënemaatregelen in acht nemen.
    d. Vaste **ouderhulp** (luizen- en bibliotheekmoeders) die **noodzakelijk zijn** om het normale onderwijs door te laten gaan zijn welkom.
    e. Leerlingen, personeel en vaste hulpouders van inwonende organisaties van **peuter- en/of kinderopvang** zijn welkom.
    f. Personeel van **De Stipe** is op afspraak welkom.
    g. De **schoolarts** is welkom. De **logopedist**, de **schoolmaatschappelijk werker/werkster, de dyslexiebehandelaar en vergelijkbare functies** mogen hun werkzaamheden met kinderen op school uitvoeren mits gezond en op afstand.
    h. **Monteurs** van belangrijke installaties zijn welkom. De directeur is vrij om vast te stellen wie wel of niet tot deze categorie behoren; hier is maatwerk van toepassing. Vanzelfsprekend met mondkapje.
    i. Personeel van het **Stafbureau** komt alleen na overleg met de directeur op school.
    j. In een aantal gevallen mag een **extern deskundige** op school zijn om teamontwikkeling *(het is er de tijd niet naar!)* te ondersteunen.

    In bovenstaande gevallen b t/m j geldt een aantal voorwaarden. Deze personen komen uitsluitend op afspraak en met toestemming van de directeur de school binnen. In de verkeersruimtes/gangen worden mondkapjes gedragen. Hulpouders en externen dragen in principe een mondkapje.

    Voor de festiviteiten rond Sinterklaas en Kerst: zie #18 en #19 en bijlage 7 bij dit protocol.

26. **Wie zijn (in ieder geval de komende 4 weken) helaas niet welkom:**

    a. Personeel van instanties dat van de ene naar de andere school gaat. Dat betekent dat de lessen **HVO en GVO** voor zover verzorgd door externen vanaf 22 oktober niet doorgaan.
    b. De lessen die door de **cultuuraanbieders** en vakleerkrachten worden verzorgd zijn per 22 oktober beëindigd. Ook voor deze categorie wordt een oplossing gezocht in de lijn van 25-b
    c. **Snuffel- en kennismakingsstages** gaan niet door. De scholen voor Voortgezet Onderwijs in onze regio zijn daarover door ons geïnformeerd.
    d. Inmiddels heeft de eerste gemeente zich bij ons gemeld met het verzoek de school ter beschikking te stellen bij de **verkiezingen** op 17 maart 2021. Wij hebben besloten de scholen daarvoor deze dag niet open te stellen. Als er (binnen een MFA) een aparte ingang is en er is geen enkele vermenging met de schoolbevolking, dan kunnen we wellicht wel meewerken; een en ander afhankelijk van de omstandigheden van dat moment.

VII. ONDERWIJS:

27. Indien leerlingen vanwege de RIVM-richtlijnen of lokale maatregelen geen fysiek onderwijs kunnen volgen, zullen we ons moeten inspannen onderwijs-op-afstand te realiseren. Omdat het nu (30-11-20) nog niet zo ver is, zullen we daar in dit protocol niet nader op ingaan. In individuele gevallen zullen ouders en school met elkaar in gesprek gaan om de (on)mogelijkheden van onderwijs-op-afstand te bespreken.
    Leerlingen die thuis onderwijs moeten volgen kunnen een verbinding met school tot stand brengen. Eigenlijk net zoals wij vergaderen met Teams o.i.d. Wat de AVG betreft is het duidelijk, over deze verbinding maken betrokkenen afspraken. De leraar geeft toestemming om zich te laten filmen. Als leerlingen in beeld komen geven de ouders toestemming daarvoor. De ouders van de leerlingen waar de beelden binnenkomen moeten aangeven zorgvuldig met deze beelden om te gaan. Deze bijvoorbeeld niet op te slaan of te bewerken. Pas dan kan en mag dit volgens de AVG. Dit alles kan gerealiseerd worden met bestaande middelen die op elke school aanwezig zijn.

28. Ten aanzien van **4 – jarigen** (en hun ouders) geldt maatwerk ten opzichte van hoofdstuk III (ouders mogen uitsluitend op uitnodiging de school betreden). Scholen zoeken een eigen handelswijze.

29. In verband met besmetting via ontlasting wordt ouders van **niet zindelijke kinderen** geadviseerd de kinderen thuis te houden. Een wettelijke grond daarvoor ontbreekt.

30. **Gymnastiekonderwijs** buiten *maar ook binnen* kan worden gegeven door de vaste gymleerkrachten en/of de buurtsportcoach overeenkomstig de voorwaarden zoals beschreven in 25-b. Wij adviseren de scholen zolang het weer dat toelaat **buiten** te gymnastieken (dus pas weer na de meivakantie).
    Het RIVM, bij monde van de KVLO (Koninklijke Verenging leraren Lichamelijke Oefening), heeft aangegeven dat onder onderstaande voorwaarden de lessen binnen en buiten mogen worden gegeven:

    - De gymlessen mogen buiten en binnen worden gegeven. Richtinggevend daarbij zijn de kerndoelen, leerlijnen, het vakwerkplan en de reguliere veiligheidsvoorschriften.
    - De leerlingen hoeven geen 1,5 meter van elkaar in acht te nemen. Fysiek contact met andere leerlingen is toegestaan.
    - De leerkracht hoeft geen 1,5 meter afstand in acht te nemen tot de leerlingen. Fysiek contact met de leerlingen is toegestaan.
    - Kleedkamer en douches zijn beschikbaar voor gebruik.

    ➔ https://www.kvlo.nl/hulp-en-advies/juridisch-onderwijs-cao/onderwijstype-of--thema/protocol-po-schooljaar-2020-2021.html

31. Voor **muziekonderwijs** geldt specifiek: zang en gebruik van blaasinstrumenten is voor leerlingen in het primair onderwijs toegestaan.

32. Ook op basis van de adviezen van de GGD adviseren wij alleen **verpakte traktaties** toe te staan.

33. Als ouders hun **kinderen niet naar school** sturen terwijl er geen direct medische redenen zijn, zal de leerplichtambtenaar worden geconsulteerd. Houd de kinderen wel in beeld!

34. Het bezoek van **leerlingen van groep 8** tijdens de lesuren aan de scholen voor **VO** is toegestaan onder de strikte voorwaarde dat de betreffende scholen voor VO de algemene beschermingsmaatregelen inzake Corona in acht nemen.

VIII GEZONDHEID:

Voor dit hoofdstuk volgen wij letterlijk het protocol en de ge-update versies van de PO-Raad.

35. De **bedrijfsarts** van Comprix is Jan Zwagemakers. Hij is de hele week telefonische bereikbaar op telefoonnummer: **06-46765217.**
Spreek bij *geen gehoor* zijn voicemail in en noem daarbij duidelijk je naam, de naam van je school en je telefoonnummer in. Hij belt je dan terug. Eventueel is hij ook per e-mail bereikbaar via
➔ jan.zwagemakers@maatwerkartsen.nl

36. Ten aanzien van **medisch handelen:**
Medische handelingen kunnen zonder extra persoonlijke beschermingsmiddelen worden uitgevoerd. Indien een individueel personeelslid toch behoefte heeft aan persoonlijke beschermingsmiddelen, kan daarover overlegd worden. Vanuit veiligheidsoverwegingen is het niet nodig. Over het dragen van mondkapjes verwijzen we naar #4 en #5.
Wanneer intensieve medische of verpleegkundige zorg in het regulier én speciaal basisonderwijs moet worden uitgevoerd waarbij normaal gesproken handschoenen worden gedragen, wordt geadviseerd deze nu ook te dragen, verder worden extra persoonlijke beschermingsmiddelen zoals niet-chirurgische mondneusmaskers dan geadviseerd.

37. "**Wegstuurbeleid**":
    - Cf richtlijn RIVM: wanneer een leerling gedurende de dag klachten ontwikkelt zoals genoemd in #38 en volgende, gaat de leerling naar huis en/of wordt het direct door een ouder/verzorger opgehaald. Aan de ouders wordt geadviseerd buiten de school en op afstand van andere volwassenen te wachten.
    - Cf richtlijn RIVM: wanneer een personeelslid (gedurende de dag) klachten ontwikkelt zoals genoemd in #48 en volgende, gaat het personeelslid direct naar huis.

Toetsbeleid bij leerlingen

38. De school past de RIVM-adviezen en richtlijnen die gelden voor het onderwijs toe. Zie hiervoor:
➔ lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19#index_Ziekte--Besmettelijkheid.
Alle leerlingen op de basisschool mogen met alleen verkoudheidsklachten (zoals loopneus, neusverkoudheid, niezen of keelpijn) of bekende astma/hooikoortsklachten naar school.

39. Voor **leerlingen tot en met groep 2** van de basisschool blijft het advies dat zij in principe niet getest hoeven worden als zij verkoudheidsklachten en/of koorts hebben en/of benauwd zijn. Testen mag wel maar is geen dringend advies, tenzij ze ernstig ziek zijn of uit het bron- en contactonderzoek naar voren komen.

40. Voor **leerlingen van groep 3 t/m 8** geldt dat zij bij enkel verkoudheidsklachten niet getest hoeven worden. Ook hier geldt testen mag wel maar is geen dringend advies, tenzij de leerling ook koorts heeft/benauwd is of anderszins ernstig ziek is, uit het bron- en contactonderzoek naar voren komt of als het kind deel uitmaakt van een uitbraakonderzoek (op advies van GGD).

Comprix
de kracht achter primair onderwijs

Wanneer blijven de leerlingen thuis?

41. Verder geldt voor leerlingen op de basisschool dat zij thuisblijven:
    - als de leerling koorts heeft of andere (dan enkel neusverkoudheid) COVID-19 gerelateerde klachten;
    - als een huisgenoot van de leerling naast milde COVID-19 klachten ook koorts (boven 38 graden Celsius) en/of last van benauwdheid heeft. Zie hiervoor ook:
      ➔ www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/inthuisquarantaine-door-corona/quarantaine-gezinnen-metkinderen

42. Leerlingen op de basisschool **die koorts hebben, benauwd zijn of (meer dan incidenteel) hoesten**, moeten thuisblijven tot de klachten minimaal 24 uur over zijn. Ouders kunnen contact opnemen met de huisarts als het kind ernstige klachten heeft. Kinderen in de basisschoolleeftijd kunnen getest worden. In #39 en #40 is al toegelicht wanneer dit ook dringend geadviseerd wordt. Voor meer informatie zie:
    ➔ rivm.nl/ coronavirus-covid-19/kinderen

43. Wanneer een leerling positief getest is op corona moet hij/zij ten minste 7 dagen thuisblijven en uitzieken. De leerling mag pas weer naar school en de opvang als hij/zij na deze 7 dagen ook 24 uur geen klachten meer heeft. Zie voor meer informatie over thuisblijven: ➔ lci.rivm.nl/leefregels

44. Als **iemand in het huishouden van de leerling** naast milde COVID-19 klachten ook koorts boven 38 °C en/of benauwdheidsklachten heeft, blijft de leerling ook thuis. Deze huisgenoot zal zich moeten laten testen. In afwachting van de uitslag blijft de leerling thuis.

    Als iemand in het huishouden van de leerling getest is voor COVID-19 en **een positieve uitslag heeft, maar (nog) geen klachten** heeft dan is het volgende van toepassing: De leerling 72 uur (drie dagen) na de testafname in thuisquarantaine blijven. Indien de huisgenoot in deze 72 uur (3 dagen) geen (ook lichte klachten heeft ontwikkeld, mag de leerling 72 uur na de testafname weer uit de thuisquarantaine/weer naar school. De GGD licht dit toe. Zonder positief advies van de GGD blijft de thuisquarantaine bestaan.

    In de situatie dat de **positief geteste huisgenoot niet wordt geïsoleerd** (dat is de prakrijk die doorgaans van toepassing is) en de huisgenoot **wél** klachten krijgt (en de leerling dus geen 1,5 meter afstand heeft gehouden), moet hij/zij thuisblijven tot 10 dagen nadat de bevestigde patiënt/huisgenoot weer uit isolatie mag.
    In de extra nieuwsbrief van 18/11/20 beschreven we onderstaand praktijkvoorbeeld waarin een leerling in een enkel geval 18 dagen in thuisquarantaine moet (7 dagen + 24 uur + 10 dagen). Ik verwijs naar de deze nieuwsbrief.

    Zie voor meer informatie:
    ➔ lci.rivm.nl/informatiebriefhuisgenootthuis
    ➔ lci.rivm.nl/informatie-voor-huisgenotenpositief-geteste-covid-19-zonder-klachten

45. Daarnaast zijn specifiek de volgende maatregelen van kracht:
    - Iedereen **met één of meer van eerder genoemde klachten** kan zich laten testen. Zie m.b.t. de instructies ook rijksoverheid.nl/ onderwerpen/coronavirus-covid-19/testen
    - *Iedereen die in de CoronaMelder-app een melding krijgt dat er een nauw contact is geweest met iemand die besmet is met het coronavirus, kan vanaf vandaag (1 december 2020) worden getest, ook als er geen klachten zijn. Dat geldt ook als uit een bron- en contactonderzoek van de GGD blijkt dat er een contact is geweest met een besmette persoon. Dat kan vanaf de vijfde dag na het contact. Bij een negatieve test eindigt de thuisquarantaine.*
    - Leerlingen die behoren tot een risicogroep kunnen worden vrijgesteld van fysiek onderwijs (beslissing van ouder(s)/verzorger(s) in overleg met de school en de behandelend arts).
    - Leerlingen van wie gezinsleden tot een risicogroep behoren kunnen worden vrijgesteld van fysiek onderwijs (beslissing van ouder(s)/ verzorger(s) in overleg met de school en de behandelend arts).

    Voor meer informatie in dit kader zie ook:
    ➔ Kinderen, school en COVID-19
    ➔ RIVM Handreiking contact- en uitbraakonderzoek bij kinderen.

46. In de Wet Publieke Gezondheid staat dat scholen en kinderopvang organisaties in bepaalde gevallen infectieziekten of verschijnselen bij de GGD moeten melden, de zogenoemde artikel 26 melding. Dit geldt ook voor klachten die passen bij COVID-19. U moet een artikel 26 melding doen als er sprake is van **3 of meer leerlingen binnen een groep** met klachten van neusverkoudheid en/of hoesten en/of koorts.
U meldt dit via de website: www.ggdfryslan.nl/artikel26.

47. Als een medewerker of kind van uw school positief getest wordt op COVID-19, neemt GGD Fryslân contact met u op. U krijgt dan informatie over welke maatregelen genomen moeten worden.

Wanneer blijft **het onderwijspersoneel** thuis?

48. De school past RIVM-adviezen en richtlijnen die gelden voor het onderwijs toe. Zie hiervoor:
➔ lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19#index_Ziekte--Besmettelijkheid.

49. Vanaf 1 juni moet iedereen in Nederland met de volgende klachten thuis blijven:

    - Verkoudheidsklachten: Neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn;
    - Hoesten.
    - Verhoging of koorts > 38°C.
    - Moeilijk ademen/benauwdheid.
    - Plotseling verlies van reuk of smaak (zonder neusverstopping).

50. Wanneer een personeelslid positief getest is op corona, moet hij/zij ten minste 7 dagen thuisblijven en uitzieken. Het personeelslid mag pas weer naar school als hij/zij na deze 7 dagen ook 48 uur geen klachten meer heeft. Zie voor informatie:
➔ lci.rivm.nl/leefregels

51. Wanneer een personeelslid positief getest is op corona en een verminderde weerstand heeft dan mag hij/zij pas uit isolatie als hij/zij 24 uur geen klachten meer heeft die passen bij COVID-19 en het minimaal 14 dagen geleden is dat hij/zij ziek werd. Zie voor informatie:
➔ lci.rivm.nl/leefregels

52. Als **iemand in het huishouden van personeelslid** naast milde COVID-19 klachten ook koorts boven 38 °C en/of benauwdheidsklachten heeft, blijft de leerling ook thuis. Deze huisgenoot zal zich moeten laten testen. In afwachting van de uitslag blijft de leerling thuis.

    Als iemand in het huishouden van het personeelslid getest is voor COVID-19 en **een positieve uitslag** heeft, dan moet het personeelslid 72 uur (drie dagen) na de testafname thuisblijven. Indien de huisgenoot dan **geen (ook lichte!) klachten** heeft ontwikkeld, mag het personeelslid 72 uur na de testafname weer naar school. De GGD ligt dit toe. Zonder positief advies van de GGD blijft de thuisquarantaine bestaan.

    Krijgt de huisgenoot wel klachten dan blijft het personeelslid 10 dagen na het laatste nauwe contact met deze persoon thuis. Zie ook:
    ➔ lci.rivm.nl/ informatie-voor-huisgenoten-positief-geteste-covid-19-zonderklachten

    In de situatie dat de **positief geteste huisgenoot niet wordt geïsoleerd** (dat is de praktijk die doorgaans van toepassing is), en de leerkracht geen 1,5 meter afstand in acht kon nemen, moet hij/zij thuisblijven tot 10 dagen nadat de bevestigde patiënt/huisgenoot weer uit isolatie mag.
    In de extra nieuwsbrief van 18/11/20 beschreven we onderstaand praktijkvoorbeeld waarin een leerling (maar dit is ook van toepassing op een leerkracht) in een enkel geval 18 dagen in thuisquarantaine moet (7 dagen + 24 uur + 10 dagen). Ik verwijs naar de deze nieuwsbrief. Zie voor meer informatie:
    ➔ lci.rivm.nl/informatiebriefhuisgenootthuis

53. En met COVID-19 besmette persoon kan het virus overdragen 48 uur voordat de eerste klachten zich openbaren. Om vast te stellen welke personen (naast degenen met wie de besmette persoon één huishouden vormt) in quarantaine moeten, is het dus een kwestie van **48 uur terugrekenen** vanaf de openbaring van de eerste klachten. Iedereen die dan benoemd wordt als een **"nauw contact"** moet minimaal 10 dagen in quarantaine.

54. Tot 1 december 2020 konden alleen mensen met klachten een coronatest krijgen. Inmiddels kunnen ook mensen zonder klachten zich laten testen. Dit kan alleen in deze 2 gevallen:
    - Ze komen naar voren uit bron- en contactonderzoek omdat zij nauw contact hadden met een besmet persoon.
    - Ze krijgen een melding in de CoronaMelder app omdat ze in contact zijn geweest met iemand met corona.

    Deze mensen kunnen 5 dagen na het laatste risicovolle contact getest worden. Ze horen van de GGD of in de Coronamelder app hoe ze een testafspraak moeten maken. Is de test negatief? Dan hoeven zij niet meer in quarantaine te blijven.
    ➔ Ontwikkeling van het testbeleid | Coronavirus COVID-19 | Rijksoverheid.nl

55. Specifiek zijn de volgende maatregelen van kracht:
    - Iedereen met één of meer van eerdergenoemde klachten kan zich laten testen. Zie m.b.t. de instructies ook
      ➔ rijksoverheid.nl/ onderwerpen/coronavirus-covid-19/testen
    - Het personeelslid blijft thuis tot de uitslag bekend is (overleg met werkgever over welke werkzaamheden personeelslid eventueel vanuit huis kan doen).
    - Personeelsleden die in een risicogroep vallen, *kunnen* worden vrijgesteld van werk op school (keuze medewerker in overleg met de arbo-/ bedrijfsarts of behandelend arts en werkgever).
    - Personeelsleden met gezinsleden die in een risicogroep vallen, kunnen worden vrijgesteld van werk op school (keuze medewerker in overleg met de werkgever).
    - Een personeelslid dat niet tot de risicogroep behoort maar zich wel ernstig zorgen maakt, gaat hierover in gesprek met zijn werkgever. In dat gesprek wordt beoordeeld of tot afspraken gekomen kan worden over de precieze invulling van de werkzaamheden. Indien een individueel personeelslid toch behoefte heeft aan persoonlijke beschermingsmiddelen, kan daarover overlegd worden. Vanuit veiligheidsoverwegingen is het niet nodig.
    - Medische informatie van het personeelslid wordt niet gedeeld met de werkgever of collega's. • De arbo-/bedrijfsarts kan hierbij betrokken worden.

    Omdat de regelgeving niet waterdicht is, en niet altijd even duidelijk is of medewerkers uit de risicogroepen wel of niet aan het werk kunnen, wordt in voorkomende gevallen overlegd tussen werknemer, schooldirectie en Stafbureau/P&O. Binnen Comprix is het uitgangspunt dat we proberen maatwerk te leveren. Uitgangspunt is dat medewerkers die zonder medische redenen niet naar school willen gebruik kunnen maken van maximaal 2 weken betaald zorgverlof en vervolgens onbetaald verlof.
    Zie ook: ➔ https://lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19#index_Risicogroepen

56. Een personeelslid dat 28 weken of meer **zwanger** is moet 1,5m afstand houden tot alle anderen (dus ook leerlingen op de basisschool). Dit leidt er in de meeste situaties in de praktijk toe dat dit personeelslid vanaf de 28e week ander werk moet doen waarbij wel afstand gehouden kan worden.
    Een aantal zwangere leerkrachten heeft aangegeven wel heel graag voor de klas door te willen werken. Omdat het in principe niet mogelijk is de anderhalve meter afstand tot kinderen vol te houden, is dit niet toegestaan. Deze leerkrachten worden tot het moment dat het zwangerschapsverlof ingaat op een andere wijze ingezet. Zie ook: ➔ https://lci.rivm.nl/zwangerschap-werk-en-covid-19

57. Onderwijspersoneel wordt sinds 21 september 2020 met voorrang door de GGD getest. Leraren kunnen 7 dagen per week tussen 07.30 en 20.00 uur bellen met het landelijk coronatest prioriteitsnummer van de GGD om een testafspraak te maken. Het prioriteitsnummer nummer is 0800-8101 en is dagelijks bereikbaar tussen 7.30 en 20.00 uur. In bijlage 4 is de procedure beschreven die we volgen bij deze manier van testen bij de GGD. Het testen wordt vanaf nu gecoördineerd door de directeuren; zij worden geacht de in bijlage 4 bijgevoegde Verklaring in te vullen en te printen op briefpapier van school! Dit verklaringsformulier kan de betreffende leerkracht weer meenemen naar de teststraat.

58. Mochten het testen met de GGD weer vertraging oplopen, dan gaan we - zoals eerder – weer over tot particulier testen. Zie ook:
    ➔ https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/testen

59. We krijgen veel vragen over **wat medewerkers moeten doen als er iemand in hun directe omgeving ziekig is**, nog niet getest is (of nog geen uitslag daarvan heeft) of samenwoont met iemand die ziekig is. Met koorts is het duidelijk; iedereen blijft thuis binnen deze huishouding. Maar daar tussenin is een breed scala aan mogelijkheden. Het is bijna niet mogelijk op elke vraag een antwoord te geven. Zaken en omstandigheden zijn ook verschillend en moeilijk vergelijkbaar.
In bijlage 5 hebben we daarover een notitie en stroomschema opgenomen. We krijgen veel vragen over het **contactonderzoek**; wie behoren tot nauwe contacten en wie niet? We onderscheiden 3 cirkels: huisgenoten, nauwe contacten en overige contacten. En wanneer is iemand een "nauw contact?". We hebben de diverse Corona-sites naast elkaar gelegd en zijn tot een beschrijving van de 3 cirkels gekomen en wat daarvan de effecten zijn. Dit is uitgewerkt in de nieuwe bijlage 5.

60. De PO-Raad stuurde vorige week een handreiking met als titel **"Wat te doen als bij een leerling of een collega een besmetting met COVOD19 is vastgesteld?"**. De handreiking is als bijlage 6 opgenomen bij dit protocol. Omdat het een PDF-document is, kunnen we er niet in werken. We hebben daarover wel een paar opmerkingen:
    - Verwijs naar vragen van de media naar het bestuur;
    - probeer de privacy van de besmette persoon zoveel mogelijk te waarborgen (geen namen en rugnummers in de digitale communicatie naar ouders en andere partijen).

61. **Afwezige leerkrachten** kunnen worden vervangen als dat nodig is.

IX Bijeenkomsten

62. Er zijn op dit moment voor het komende schooljaar 20/21 bijeenkomsten gepland. In principe vervallen deze bijeenkomsten of worden online gehouden. We hanteren hierbij het volgende:

    a) Het is niet toegestaan dat de school zich openstelt voor **bijeenkomsten** en vergaderingen waar andere personen dan het eigen team aanwezig zijn.
    b) Scholen mogen **buiten schooltijd** nog wel individuele muziekles door externen laten verzorgen. Docenten en pupillen moeten klachtenvrij, geen (nauwe) contacten hebben met personeel van school en zijn verplicht een mondkapje te dragen (zie: #23). Een enkele school verzorgt na schooltijd typeles door een externe. Hiervoor geldt hetzelfde.
    c) Wees zeer terughoudend (verbieden gaat ons te ver) in het bijwonen van **cursussen in den lande** waar veel mensen bijeen zijn ("vermijd groepen").
    d) Wees zeer kritisch over nut en noodzaak van **personeelsvergaderingen**. Doe ze bij voorkeur via Teams.
    e) **Excursies** zijn tijdelijk niet toegestaan. ("blijf zoveel als mogelijk in je eigen bubbel");
    f) Het **directieoverleg** wordt online gehouden in 2 verschillende groepen op 2 verschillende tijdstippen van dezelfde dag. De indeling is overeenkomstig de huidige directiewerkgroepen. Vergaderingen van de werkgroepen vinden ook via Teams plaats.
    g) De leden van de **GMR** vergaderen op afstand.
    h) Voor de **bijeenkomsten van de intern begeleiders** gelden dezelfde regels als bij het directieoverleg. Gewijzigde uitnodigingen worden via De Stipe verstuurd.
    i) De bijeenkomsten van het **Publiekscollege** (Comprix + Terra College Wolvega) worden tot nader orde gecanceld.
    j) De **BHV-herhalingstrainingen** worden voor nu naar 2021 doorgeschoven.
    k) De **Comprix studiedag** op 3 maart 2021 komt te vervallen.
    l) De bovenzaal van het **Stafbureau** is niet meer beschikbaar voor algemene- en/of scholingsbijeenkomsten.
    m) De bijeenkomsten **startende leerkrachten**, de **mentorentraining** en de **bijeenkomsten voor studenten** worden anders en online georganiseerd.
    n) De **Startcursus MR** (wordt verschoven; nadere info volgt via secretariaat GMR.
    o) Cursus "Leergang **regie en strategie** voor directeuren wordt verschoven; nadere info volgt via Marscha.
    p) **Nascholingscursussen** op school onder leiding van een externe wordt om meerdere redenen zeer afgeraden.
    q) personeel van het Stafbureau werkt per saldo thuis.